

Główne formy pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Frysztaku

Pomoc społeczna	2
Świadczenia rodzinne	5
Fundusz alimentacyjny	9
Świadczenia wychowawcze - Rodzina 500+	10
Świadczenie „Dobry start” 300+.....	11
Karta Dużej Rodziny.....	12
Wspieranie rodziny.....	14
Przemoc w rodzinie	16
Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	19
Pomoc osobom bezdomnym.....	20
Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020.....	21

Pomoc społeczna

Czym jest pomoc społeczna?

Pomoc społeczna jest jedną z instytucji polityki społecznej państwa, której głównym zadaniem jest *pomoc osobom i rodzinom* w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach życiowych, jakich nie mogą one same pokonać przy wykorzystaniu swoich możliwości, uprawnień i własnych środków. (R. Gierszewska, *Leksykon polityki społecznej*, Warszawa 2002, s. 143.)

Pomoc społeczna jest organizowana przez organy administracji rządowej i samorządowej. Realizując zadania *pomocy społecznej* współpracują one, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Głównymi celami *pomocy społecznej* jest:

1. zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka
2. doprowadzenie (w miarę możliwości) do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin,
3. integracja ze środowiskiem osób i rodzin wykluczonych społecznie,
4. zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
5. zapobieganie powstaniu trudnych sytuacji życiowych, których powstanie powodowałoby potrzebę korzystania z pomocy,

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z *pomocy społecznej* przysługuje:

- A. osobie samotnie gospodarującej, której dochód **nie przekracza kwoty 701 zł**
  - B. osobie w rodzinie, w której dochód na osobę **nie przekracza kwoty 528 zł**,
  - C. rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie
- przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych powyżej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy **wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego**, w celu ustalenia sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osób i rodzin ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej. Informacje przekazane pracownikowi socjalnemu podczas wywiadu wykorzystywane wyłącznie do celów przyznania świadczeń.

Świadczeniami pieniężnymi wypłacanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frysztaku m.in. są:

1. Zasiłek celowy

Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona jest głównie na zakup żywności, opału, dofinansowanie podstawowych potrzeb rodziny. W przypadku stwierdzenia marnotrawstwa przyznanych świadczeń pomoc jest ograniczana lub odmawiana. Z uwagi na dobro osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc finansową w przypadku marnotrawstwa przyznawana jest pomoc w formie niepieniężnej, np. opłacenie obiadów. Szczególnym rodzajem zasiłku celowego (niezależnie od dochodu) jest zasiłek celowy z powodu zdarzenie losowego.

2. Specjalny zasiłek celowy

Zasiłek ten przysługuje w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy dochód osoby/ rodziny przekracza kryterium dochodowe określone w ustawie.

3. Zasiłek okresowy

Pomoc w formie zasiłków okresowych przysługuje ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, itd., w przypadku, gdy dochód osoby/ rodziny jest niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie.

4. Zasiłek stały

O zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Świadczeniami niepieniężnymi realizowanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frysztaku m.in. są:

1. Praca socjalna

Praca socjalna udzielana jest osobom/rodzinom bez względu na posiadany dochód na rzecz poprawy ich funkcjonowania w środowisku lokalnym, może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. Udzielana jest również osobom/ rodzinom nie korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej.

Kontrakt socjalny zawierany jest z osobą/rodziną. Określa on zasady współdziałania tych osób z OPS. Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

2. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

GOPS opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby korzystające z zasiłku stałego, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

3. Pomoc rzeczowa

GOPS udziela pomocy rzeczowej między innymi w postaci: zakupu opału, lekarstw itp.

4. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego, w przypadku gdy rodzina nie jest w stanie zorganizować pogrzebu lub jest brak rodziny.

5. Schronienie

GOPS udziela pomocy osobom bezdomnym w postaci zapewnienia schronienie w schronisku lub noclegowni.

6. Posiłek

Zgodnie z ustawą GOPS zapewnia gorący posiłek osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić.

7. Niezbędne ubranie

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje poprzez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku. GOPS pozyskuje używaną odzież i obuwie od mieszkańców i przekazuje potrzebującym.

8. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Udzielane są osobom, które z powodu wieku, choroby itd. potrzebują pomocy innych osób. Przyznawane są osobom samotnym jak i osobom, które mają rodzinę, w przypadku, gdy rodzina nie jest w stanie takiej opieki zapewnić. Usługi te obejmują: pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zleconą przez lekarza. Zasady odpłatności za korzystanie z usług opiekuńczych ustalane są przez Radę Gminy w drodze uchwały.

9. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Osoby, które wymagają całonocnej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, a rodzina i gmina nie jest w stanie zapewnić opieki kierowane są do domów pomocy społecznej.

Pobyt w DPS jest odpłatny w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Opłaty za pobyt w DPS ponoszą: mieszkaniec domu – do wysokości 70 % swojego dochodu, małżonek, zstępni, wstępni (gdy dochód tych osób przekracza 300 %).

Za pobyt w DPS opłaty wnoszą w kolejności: mieszkaniec domu, małżonek, zstępni przed wstępnymi, gmina, z której osoba została skierowana do DPS.

Świadczenia rodzinne

Zasiłek rodzinny jest przyznawany w trzech stawkach w zależności od wieku dziecka. Stawki zasiłku rodzinnego prezentują się następująco:

- 95 zł miesięcznie jeżeli dziecko nie skończyło 5 lat;
- 124 zł miesięcznie na dziecko, które ma powyżej 5 lat, ale nie ukończyło 18 roku życia,
- 135 zł miesięcznie jeżeli dziecko ukończyło 18 lat, do jego 24. urodzin.

Dodatki do zasiłku rodzinnego

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka 1000 zł;
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego: 400 zł;
- samotnego wychowywania dziecka: 193 zł lub 273 zł w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (rodzina wielodzietna to rodzina wychowująca troje i więcej dzieci mających prawo do zasiłku rodzinnego): 95 zł;
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego: 90 zł do ukończenia przez dziecko 5 roku życia oraz 110 zł od 5 roku życia;
- rozpoczęcia roku szkolnego: 100 zł;
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania: 69 zł z tytułu dojazdów z miejsca zamieszkania do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły lub 113 zł z tytułu zamieszkania poza miejsce zamieszkania.

Kryterium, które decyduje o przyznaniu zasiłku rodzinnego jest kryterium dochodu na osobę w rodzinie lub dochodu osoby uczącej się. Zasiłek rodzinny jest przyznawany gdy dochód ten nie przekracza:

- **674,00 zł,**
- **764,00 zł w przypadku, gdy członkiem rodziny jest niepełnosprawne dziecko w stopniu umiarkowanym lub znacznym.**

Obecnie zastosowanie ma mechanizm tzw. „**złotówka za złotówkę**”. Polega on na tym, że w przypadku przekroczenia dochodu, zasiłek rodzinny jest przyznawany, jednak w pomniejszeniu o taką kwotę, o jaką przekroczono wymagany dochód.

Świadczeniami rodzinnymi są także świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka (becikowe), świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego;
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie;

- jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie pielęgnacyjne

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
  - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
  - b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 2) osoba wymagająca opieki:
  - a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
  - b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Specjalny zasiłek opiekuńczy

przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1439) ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej - w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności

stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764 zł netto (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu).

Specjalny zasiłek opiekuńczy nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
  - a) ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
  - b) (uchylona),
  - c) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
  - d) legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) osoba wymagająca opieki została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, w rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;
- 3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;
- 4) członek rodziny osoby sprawującej opiekę ma ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Warunkiem przyznania świadczenia jest kryterium dochodowe nie przekraczające kwoty 1922,00 zł na osobę.

Z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje zapomoga w wysokości 1000,00 zł.

Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego – w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

Przepisu tego nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

- osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego,
- w wysokości 1000 zł miesięcznie,
- niezależnie od kryterium dochodowego (jest to kwota netto gdyż świadczenie rodzicielskie nie podlega opodatkowaniu ani innym obciążeniom),
- przez rok (52 tygodnie) po urodzeniu dziecka, a w przypadku urodzenia wieloraczków ten okres będzie mógł być wydłużony nawet do 71 tygodni.

Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są między innymi:

- bezrobotni (niezależnie od rejestracji lub nie w urzędzie pracy),
- studenci,
- osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych.

Świadczenie rodzicielskie nie będzie przysługiwało, jeżeli co najmniej jeden z rodziców dziecka otrzymuje zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu rodzicielskiego.

W związku z powyższym, wykluczona jest możliwość pobierania przez rodziców w tym samym czasie, na to samo dziecko, zarówno nowego świadczenia rodzicielskiego jak i zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu rodzicielskiego.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasądzonych alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- zawarła związek małżeński.

Świadczenia wychowawcze - Rodzina 500+

1 kwietnia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Umożliwia ona rodzinom korzystanie ze świadczenia wychowawczego, którego celem jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka.

Świadczenie wychowawcze przysługuje **rodzicom do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko.**

Postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi i wydaje decyzje w tym zakresie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fryszaku.

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują na wniosek. Wniosek w wersji papierowej złożyć można w siedzibie GOPS Fryszak. Wnioski można także przesłać za pośrednictwem Poczty Polskiej oraz złożyć przez Internet za pośrednictwem: ministerialnej Platformy Usługowo - Informacyjnej „Emp@tia”, systemów teleinformatycznych banków krajowych, które oferują taką możliwość, PUE ZUS (czyli przez Platformę Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych).

W przypadku wystąpienia zmian mających wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego osoba otrzymująca świadczenie wychowawcze jest obowiązana do niezwłocznego powiadomienia o tym organu właściwego wypłacającego to świadczenie. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenie wychowawcze, jest obowiązana do jego zwrotu.

Szczegółowe informacje są dostępne na stronie: <https://rodzina500plus.gov.pl/>

Świadczenie „Dobry start” 300+

Świadczenie Dobry Start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia. Świadczenie Dobry Start jest niezależnie od dochodu.

Uwaga! Świadczenie nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci realizujące roczne przygotowanie przedszkolne w tzw. zerówce w przedszkolu lub w szkole. Nie obejmuje studentów, uczniów szkół policealnych i uczniów szkół dla dorosłych.

Jak otrzymać świadczenie „Dobry Start”?

Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Świadczenie przysługuje rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz osobom uczącym się.

Uproszczona procedura

W celu usprawnienia i przyspieszenia procesu przyznawania wyprawki szkolnej zrezygnowano z konieczności wydania i doręczenia decyzji administracyjnej – będą one wydawane jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia, a także w sprawach nienależnie pobranych świadczeń.

UWAGA !

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frysztaku zwraca się z prośbą do osób, które będą ubiegały się o wypłatę świadczenia Dobry Start, o zakładanie indywidualnych rachunków bankowych, celem usprawnienia realizacji wypłat.

Ponadto prosi się o podawanie we wniosku adresu e-mail, na który będzie przesyłana informacja o przyznanim świadczeniu.

Wszelkich informacji udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frysztaku pod nr tel.: 17 2777925 – zapraszamy do kontaktu.

Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

GDZIE SKŁADA SIĘ WNIOSEK?

Wniosek papierowy o wydanie Karty należy złożyć w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Frysztaku. Wniosek elektroniczny o wydanie Karty należy złożyć poprzez portal Emp@tia w module eWnioski, który jest dostępny pod adresem <https://wnioski.mpips.gov.pl/ewnioski>.

KTO SKŁADA WNIOSEK?

Wniosek o przyznanie Karty oraz wniosek o wydanie duplikatu Karty może złożyć w imieniu członków rodziny wielodzietnej członek rodziny wielodzietnej posiadający pełną zdolność do czynności prawnych, który oświadczy, że jest umocowany do złożenia wniosku odpowiednio o przyznanie Karty lub wydanie duplikatu Karty oraz do odebrania Karty lub duplikatu Karty w imieniu członków rodziny wielodzietnej wskazanych we wniosku.

JAKIE DOKUMENTY NALEŻY DOŁĄCZYĆ DO WNIOSKU?

Składając wniosek o przyznanie Karty, okazuje się oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających uprawnienie do przyznania Karty, a w szczególności:

- w przypadku rodzica – oświadczenie, że rodzic nie jest pozbawiony władzy rodzicielskiej ani ograniczony we władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci; w przypadku dzieci w wieku powyżej 18. roku życia, które uczą się w szkole lub w szkole wyższej – oświadczenie o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce;
- w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka – oryginał lub odpis postanowienia o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka
- w przypadku osób przebywających w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, o których mowa w art. 37 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – oświadczenie o pozostawaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

OBOWIĄZKI POSIADACZA KARTY

Członek rodziny wielodzietnej jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia o wystąpieniu zmian mających wpływ na uprawnienie do korzystania z programu. W przypadku stwierdzenia utraty uprawnień do korzystania z programu posiadacz Karty jest zobowiązany do niezwłocznego jej zwrotu.

KTO MOŻE UZYSKAĆ KARTĘ?

Kartę mogą uzyskać następujący członkowie rodziny wielodzietnej:

- rodzic (rodzice) – przez którego rozumie się także rodzica (rodziców) zastępczych lub osobę (osoby) prowadzącą rodzinny dom dziecka;
- małżonek rodzica;
- dziecko – przez które rozumie się także dziecko, nad którym rodzic sprawuje rodzinną pieczę zastępczą.

Rodzina wielodzietna to rodzina, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci:

1. w wieku do ukończenia 18. roku życia;

2. w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w:

- szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
- szkole wyższej – do końca roku akademickiego, w którym planowane jest ukończenie nauki (zgodnie ze składanym oświadczeniem);
- bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W JAKI SPOSÓB MOŻNA OTRZYMAĆ ELEKTRONICZNĄ KARTĘ DUŻEJ RODZINY?

Uzyskanie KDR w wersji elektronicznej (aplikacji na smartfon) przebiega w następujących etapach:

- osoba ubiegająca się o kartę składa wniosek wraz z załącznikiem „ZKDR_04 – Informacja o osobach, które będą mogły wyświetlać kartę elektroniczną na swoich urządzeniach mobilnych”:
- we wniosku podaje się dane osób, dla których wnioskuje się o kartę elektroniczną wraz z numerem telefonu (musi to być telefon zarejestrowany w Polsce) oraz adresem poczty elektronicznej, na który przesłane zostaną dane autoryzacyjne do aplikacji mKDR. Jeżeli wnioskodawca wnioskuje o kartę w formie elektronicznej dla członka rodziny, który nie posiada telefonu oraz adresu poczty elektronicznej, może podać numer telefonu i adres e-mail innego członka rodziny, np. rodzica,
- po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, na wskazany we wniosku adres poczty elektronicznej zostanie przesłany link do sklepu App Store lub Google Play oraz numer karty, a na podany numer telefonu SMS z hasłem do pierwszego logowania wraz z ostatnimi cyframi karty,
- po ściągnięciu aplikacji na swoje urządzenie mobilne, należy ją uruchomić i zalogować się, podając skopiowany z e-maila numer Karty Dużej Rodziny (jest to ten sam numer, co na karcie plastikowej, jeśli była wcześniej wydana) oraz hasło z SMS. W kolejnym kroku aplikacja poprosi o zmianę hasła na własne, personalizowanie Kart Dużej Rodziny członków rodziny, dla których zawnioskowano o przyznanie karty elektronicznej, przy czym rodzic poza swoją kartą może w swoim telefonie wyświetlać karty swoich dzieci oraz drugiego rodzica.

Wszelkich informacji udzielają pracownicy GOPS Frysztak pod nr telefonu (17) 2777 925, w godzinach pracy ośrodka.

Więcej informacji o KDR na stronie:

<https://www.gov.pl/web/rodzina/karta-duzej-rodziny-ogolne>

Wspieranie rodziny

Zagadnienia ogólne

W świetle ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Stosując ustawę, mamy na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

1. wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
2. powrotu do rodziny;
3. utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
4. stabilnego środowiska wychowawczego;
5. kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
6. pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
7. ochrony przed bezprawną ingerencją w życie dziecka;
8. informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
9. ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
10. poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
11. dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

Wspieranie rodziny, w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest zadaniem samorządu gminnego i polega w szczególności na:

1. Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
2. Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
3. Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
4. Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
5. Pomocy w integracji rodziny;
6. Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
7. Dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

1. pracy z rodziną tj.
  - konsultacji i poradnictwa specjalistycznego
  - terapii i mediacji
  - usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych
  - pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego
  - organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”
  - skierowaniu do rodziny Asystenta Rodziny
2. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka:
  - skierowania dziecka do placówki opiekuńczo-wychowawczej wsparcia dziennego
  - wspieraniu rodziny przeżywającej trudności pomocą Rodziny Wspierającej

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Asystentura rodzin

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tutejszy Ośrodek zatrudnia asystenta rodziny. Aktualnie na terenie gminy Frysztak asystent udzielają wsparcia 12 rodzinom. Praca asystenta koncentruje się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci. Najważniejsze w pracy z rodziną jest bezpieczeństwo dzieci. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami życia codziennego.

Asystent rodziny pełni rolę osoby towarzyszącej, która przez pewien okres czasu wspiera rodzinę aby ta w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Zachęca rodziców do wprowadzenia zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Asystent rodziny, powinien być przyjacielem rodziny, kimś kto nie „wiecznie krytykuje”, tylko stara się zobaczyć coś pozytywnego w członkach rodziny. Stara się dostrzegać ukryte zasoby i nie skupia się na deficytach podopiecznego. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Współpraca asystenta rodziny ma na celu dążenie do poprawy warunków socjalno-bytowych, ulepszenia relacji w rodzinie oraz pomoc w rozwijaniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej,
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny kierownikowi ośrodka pomocy społecznej realizującego zadanie;
16. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
19. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

- Przemoc fizyczna:
  - bicie, popychanie, kopanie, duszenie, bicie przedmiotami, parzenie, policzkowanie...
- Przemoc psychiczna:
  - wyśmiewanie, szydzenie, lżenie, okazywanie braku szacunku, poddawanie stałej krytyce, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi...
- Przemoc seksualna:
  - wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi...
- Inny rodzaj zachowań:
  - zmuszanie do oddawania uzyskiwanych środków finansowych, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych...
  - niszczenie rzeczy osobistych
  - demolowanie mieszkania
  - wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie
  - pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności bądź wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb
  - zmuszanie do picia alkoholu
  - zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest ofiarą przemocy ze strony osoby najbliższej, nie wstydź się prosić o pomoc. Prawo stoi po Twojej stronie! Zahamowanie przemocy w rodzinie jest możliwe — możesz z nią walczyć i uzyskać pomoc dla siebie i swoich bliskich.

Instytucje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie na terenie gminy Frysztak, do których może się zwrócić o pomoc:

1. **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frysztaku** (17 2777 925) – pomoże Ci w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
2. **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzyżowie** (17 2211 440) – pomoże Ci w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym.
3. **Prokuratura Rejonowa w Strzyżowie** (17 5061 489 lub 485) **Policja** (997 lub 17 2765 372) – możesz złożyć zawiadomienie o przestępstwie znęcania się popełnionym na Twoją szkodę lub na szkodę Twoich bliskich i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej.
4. **Sąd Rejonowy w Strzyżowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich** – możesz tam złożyć pozew w sprawach rodzinnych lub wnioski dotyczący spraw opiekuńczych Twoich dzieci.
5. **Ochrona zdrowia (Ośrodek Zdrowia)** – możesz tam uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach, poprosić o pomoc lekarską, spytać o adresy specjalistycznych poradni lekarskich.
6. **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Frysztaku** (17 2777 110 wew. 305) – jeżeli przemocy w Twoim domu towarzyszy picie alkoholu, możesz zwrócić się do nich z wnioskiem o skierowanie sprawcy przemocy na leczenie odwykowe lub uzyskać inną pomoc związaną z nadużywaniem przez niego alkoholu.

Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji rodzinnej zostanie przekazana przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego, który podejmie dalsze działania.

Zawsze możesz wzywać Policję na interwencję, poinformować prokuraturę oraz zwrócić się o pomoc do podmiotu/organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Możesz również poprosić dzielnicowego, aby przyszedł do Twojego domu i udzielił stosownej pomocy i niezbędnych informacji.

Zespół Interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie we Frysztaku, który realizuje działania określone w Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy.

Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego we Frysztaku wchodzi przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Frysztaku
2. Posterunku Policji we Frysztaku
3. Oświaty we Frysztaku
4. NZOZ we Frysztaku
5. Sądu Rejonowego w Strzyżowie
6. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Frysztaku
7. Organizacji pozarządowych z terenu gminy Frysztak.

Zespół Interdyscyplinarny może m. in.:

- składać zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie;
- zawiadamiać Sąd Rejonowy o nieprawidłowej sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka;
- pozyskiwać informacje o członkach rodziny od instytucji i organizacji zaangażowanych w pomoc rodzinie w związku z problemem przemocy.

Niebieska Karta

W przypadku podejrzenia występowania zjawiska przemocy domowej wszczynana jest procedura „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A”. Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez służby w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Niebieska Karta to procedura stosowana przez grupę specjalistów powołanych w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w celu lepszej ochrony osób, które stały się ofiarą przemocy domowej. Niebieska Karta dokumentuje sytuację, pokazuje skutki i stanowi ważny dowód w sprawie karnej. Ponadto po wypełnieniu Niebieskiej Karty i wszczęcia procedury sytuacja rodziny będzie nadzorowana przez funkcjonariusza Policji i pracownika socjalnego.

Procedura „Niebieskiej Karty” może być wszczęta bez zgody osób zaangażowanych w sytuację przemocy, w tym bez zgody osoby pokrzywdzonej. Jej celem jest zatrzymanie przemocy w rodzinie i uruchomienie zmiany zachowań pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa i przywrócenia godności osobom słabszym, narażonym na skrzywdzenie.

Grupa Robocza

Przez Zespół Interdyscyplinarny tworzone są **Grupy Robocze** w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

W skład Grupy Roboczej wchodzi osoby pracujące w bezpośrednim kontakcie z rodzinami. Do zadań grup roboczych należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Jednorazowe świadczenie przysługuje:

1. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.
2. Jednorazowe świadczenie przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadający specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii.
3. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu (wymogu tego nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko).
Pozostawanie pod opieką medyczną potwierdza się zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.
4. Jednorazowe świadczenie przysługuje świadczeniobiorcom świadczeń opieki zdrowotnej lub osobom uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje, jeżeli:

1. Dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej.
2. Jeżeli na dziecko przysługuje jednorazowe świadczenie lub świadczenie o charakterze podobnym do jednorazowego świadczenia za granicą, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy z zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Wniosek o świadczenie:

Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpatrzenia.

Wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia należy złożyć w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Frysztaku, ul. Ks. Wojciecha Blajera 20, tel. 17 2777925

Pomoc osobom bezdomnym

Osoba bezdomna to według ustawy o pomocy społecznej z dn. 12 marca 2004r. osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 ww. ustawy). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest obowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu. (art. 101 ust. 3 i 7 ww. ustawy).

Osoby bezdomne przebywające na terenie gminy Frysztak mogą zgłaszać się do pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Frysztaku, ul. ks. Wojciecha Błajera 20.

Pomoc świadczona na rzecz osób bezdomnych przez tutejszy Ośrodek:

1. Pomoc pieniężna lub niepieniężna świadczona zgodnie z ustawą o pomocy społecznej
2. Pomoc rzeczowa (np. skierowanie po odbiór żywności)
3. Praca socjalna mająca na celu pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji i usamodzielnieniu się przy wykorzystaniu narzędzi takich jak kontrakt socjalny
4. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (zgodnie z przepisami ustawy z dn. 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych)
5. Przyznanie pomocy w formie tymczasowego miejsca schronienia i wydanie decyzji kierującej osobę bezdomną do schroniska dla bezdomnych poprzedzone jest złożeniem wniosku, przeprowadzeniem przez pracownika socjalnego udokumentowanego rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz podpisaniem kontraktu socjalnego z osobą bezdomną. Przed otrzymaniem decyzji administracyjnej osoba bezdomna ma możliwość przebywania w noclegowni.

Formy pomocy wymienione w pkt 1, 4 i 5 wymagają złożenia pisemnego wniosku zawierającego adres aktualnego miejsca pobytu oraz przeprowadzenia niezbędnych procedur mających na celu stwierdzenie spełnienia kryteriów wynikających z ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w tym również przeprowadzenia wywiadu środowiskowego z osobą bezdomną w miejscu jej pobytu.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frysztaku realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), który jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Celem tego Funduszu jest ograniczanie ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego. Realizowany jest on we wszystkich krajach Unii Europejskiej i współfinansowany w 85% ze środków UE.

Uprawnienie do korzystania z pomocy żywnościowej jest uwarunkowane znajdowaniem się w trudnej sytuacji życiowej (sytuacje takie wymienia art. 7 ustawy o pomocy społecznej) oraz spełnieniem kryterium dochodowego, które od 1 lutego 2021 r. zostało określone na poziomie 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i wynosi **1.542,20 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz **1.161,60 zł** w przypadku osoby w rodzinie.**

Skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej wydaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Frysztaku.

Szczegółowe informacje można uzyskać u pracowników socjalnych GOPS we Frysztaku.